

מסורת הש"ס

א) וכשי' יחא ע' דיה כתיב פירש קולס בלשון רמ"ז (א) ופליג מנ: לקמן נח: ג) ש"ך לשיב' ד) נ"ח אלל י' אמרין: ט) ועין ח"ס: כתיב: וי' י' דיה פרה ויפס' ע"ז: מנ: דיה פרה וי'.

הנהגות הב"ה

א) רש"י ד"ה אלל בני ובי' דורדא או שיה: ב) תוס' ד"ה (נדק) הקוס' כתיב: וי' י' אלל סקן מאי כתיב וי' חת' א' מחמק:

מוסף רש"י

מרכי' בועי דמייבי אהדי. קים ליה לרנא דלינן סמוכות אלל מחמת נקב שיהי' בריאה והעלה הנקב את הבעות הללו סביביו: חדא ומסתויא כפרסי. ואס אחת היא ונראה כמין סדק באלמנטיא ודומה לבי' בועינן לה. בלחמ מלדיה: סלמ מיימינא. דכחמה והיא ליימן טענה כשהיא תליה ברנגליה וביני מעינה כלפי הטבח: יסיר. סבידא ליה לרנא דנטול דמי. ולית הלכמא כוומיה דלאמרין כסמון ורלמי שהשניה מורי רבינו יעקב אלל בחסור וחליף הלכה כמותו דליכא מאן דפליג: אמר ליה. רב אחא לטבח כשיילא מן הבית: מאי אמר לך. מרימר: אמר ליה. רב אחא לטבח: סדר עיילא קמיה. לתנא לא עיין נה שפיר. דסבידא ליה לרב אחא לא דרנא: וס"מ. דימת כשרה קלימא דרנא דלוי: אלל בני בני. כגון מלמטה לערוגה כעוניותא דורדא (א) ג' שהיה בין שמי הערוגות מלמטה או שיש אחת בלמטה האומא על גבה שלל סקדן חיתוכא דלוי טרפה: ג' כרייתא. רעות נאפר. ואמרי לה כרייתא בריאות ושמות: עיניותא. כמו עיניותא אוה קטנה. דורדא על שס' קלישתא ולמות: וס"מ מנא. מחמת: וספילו כטרפא דסאס.

דכסדן כשרה היינו במקום סמוכות האונות זו לזו לחצרנה מנייה על הנקב ו' אס כן נחנס הוה ממלק בין כסדן לשלל כסדן אס היה חילוק אפילו כסדן ואס היינו מפרשים היינו רבייתיהו זהו גידולה שגילה הסירכא לנא שם בלא נקב הוה ויחא אלל ר"ח פירש רבייתיהו הי' כמו מרבייתיהו כלומר היינו דרך רביעתו והיה נראה לפירש דרגילה הסירכא לנא בכל מקום בריאה בלא נקב מחוך שהיא שאכנת כל מיני משקה והא דטרפה שלל כסדן היינו משום שסופה להתפרק וכשי' נקבוינה כיון שסופה לנקב אלל קשה מהא דלמר לקמן (דף מח). גבי ריאה הסמוכה לדופן דרב נחמיה בריה דרב יוסף דביק לה כפשוטי ומאי דניקה שייך והא לעולם לא כחבנך כיון דהסירכא עולה בלא נקב ומינה בלאו הכי קשה דבי אמרין ג' דמחמת נקב היא נאה איך היה יודע ע"י שלל תלנך שהסירכה זו מחמת דופן כי נמי ניקבה הריאה לא כחבנך שהקרוס סותם את הנקב וערפה היא דסופו ליפסק כשאינה סרוכה בניצל החוה במקום רביחא דלוי בללקמן אלל שאני התם דחומרנא בעלמא הוא דעביד דמן הדין י' תלתא בדופן

דליכא ריעותא והוא היה צורך להחמיר דאי מתרמי ו' והוא מצלנלא הוה טריף ומינה קשה דקאמר מר וטרטא הא דרב נחמיה דביק לה כפשוטי אדריבא מתנין לה אחרי אוי דסריכי שלל כסדן והיהא דניקה הויה כדי להכשיר אי לא מצלנלא והשתא והלא לעולם לא כחבנך ומינה היינו הא דפרין עליה בשלמא הכא תלין בדופן אלל בשלמא הכא דביק לה דאי לא מצלנלא לא אמרין דניקבה ונקמתה דכיון דליכא למיתליה בדופן תלין בדופן וכשרה אלל הכא גבי תרמי התם אי האי אינקב טרפה ופי האי אינקב טרפה פירש שם בנקבותא ואלל דלא מפקא זיקא קרוס עלה זה והשתא ומינה לפירשו שפירש שקרוס עולה בלא נקב קשה הלשון דלחא היה ליה למימר אי האי אינקב אלל אי האי מניקוב ושמה אינקב הו' כמו מניקוב ויש לישב פירוש הקוטרס אע"ג דקרוס העולה מחמת מכה אינו קרוס היינו כשאינו סרוך צשוס מקוס אלל כשהיא סרוכה במקום שאינה עומדת להפסק סותמתה ומינה יומר שהקרוס הולך וחוק ומינה הא דפרין רב יוסף לרבינא גבי ריאה שניקבה ודופן סותמתה ו' אי לא סבין (א) אמאי טרפה כו' ה"ג הוה מזלי לאקשוי אמאי דמכשר רנא תרי אוי דמייבי אהדי כסדן כיון דניקבה אמאי כשר ע"י קמימת הסירכא אלל דרב יוסף שמע דרבינא ברישא ופריך עלה ופי הוה שפיר עלה ומחוך הלקות טרפות של רבינו גרשום ותשובת הגאונים שכתב הרב ר' יוסף ע"ע משמע נמי שהסירכא מחמת נקב היא באה שמצריכון נפיחה כשהאונות סרוכות זו לזו כסדן או סמוכות וסרוכות בללעות או כשר שכן הללעות והשתא אס הסירכות באות בלא נקב א"כ כסדן למה לרין נפיחה כיון דלא ו' נפיחה כיון דלא מתפרק: (א) אי לא דאמרי וכו' ג"כ ניא אבל אם אמרי דאין סרכה אלל מחמת נקב אחי שפיר את דבריך נכפיהו וכו': (א) והרי משה דמתיידיה הנובר בעיין: (א) אין דרבי אלא תרמי חסיר וחליף אלל לאינו: (א) דברי קבלה וכן פסק רבינו חננאל וכתב ראי מהרה להרהרם כשרה חסיר: (א) חדרא גופא לא אכשרין אלל: (א) ולא היה סדר רב אשי למטרפה דהא כולוה ה' אית להו אלל דאי אפי' על השניה קאמר וכשרה:

ואמר רבא אהני תרתי בועי דמייבי אהדי לית להו בדיקווא דחדא ומתחזיא כתרתי מייתינן ספילו ובועינן לה אי שפכן להדי החדא היא וכשרה ואי לא תרתי נינהו וטרפה ואמר רבא י'ה אוני אית לה לריאה אפה כלפי גברא תלתא מיימינא ותרתי משמאלא יחסיר או יתיר או חליף טרפה ההוא יתירא דאתאי לקמיה דמרימר הוה יתיב רב אחא אבבא א"ל מאי אמר לך א"ל אבשרה ניהלה א"ל הרר עיילא קמיה א"ל ויל אימא ליה למאן דיתוב אבבא לית הלכתא כוותרה דרבא ביתרת והני מילי דקיימא בדרא דאוני אבל בני בני טרפה ההוא בני בני דאתא לקמיה דרב אשי סבר רב אשי למיטרפה א"ל רב הונא מר בר אריא וכל הני י' חיוי ברייתא ו' הכי אית להו וקרו לה טבחי עיניותא דוורדא והני מילי כגוויא אבל

עין משפט
נר מצוה

מו.

אלו טרפות פרק שלישי חולין

א ב מ"י מ"ו מ"ח מ"ט
שחיה הילא סמ
ענין כן טושיע וי"ד פי
ל' סעי' ג'
מ"ב ג' מ"י ס"ס הילא
סמ שם טושיע וי"ד
פי' לה פסק' ג' סעי' ג'
ד' (מ"י) שם הלכה ג'
טושיע שם סעיף א'
מ"ב ה' ו' מ"י ס"ס הילא
טושיע שם סעיף ג':

שיטה מקובצת

א) כל הני חיוי ברייתא ואמרי לה כל הני עיני ברייתא ה' אית להו: ב) כעניינתא דוורדא א"ל כיון שח' ג) ברייתא רבנא באפר ואמרי לה ברייתא ברייתא וסמינת: ד) דוורדא על שם שהיא קלישתא ואדמת: ט) ובחשובות הגאונים הבבליים: ו) ואתן הראיות להיות חסור והריא לה: ז) מנינה על הנקב ניחא אבל א"כ חתום: ח) דאי מתרמי דמבצבצא היה טריף: ט) אי לא סבין מאי טרפה כ"י כשהאונות סרוכות זו לזו כסדן או סרוכות ויטככותו אלל עלעות או כבשר: י) למה צריך נפיחה כיון דלא מתפרק: יא) אי לא דאמרי וכו' ג"כ ניא אבל אם אמרי דאין סרכה אלל מחמת נקב אחי שפיר את דבריך נכפיהו וכו': יב) והרי משה דמתיידיה הנובר בעיין: יג) אין דרבי אלא תרמי חסיר וחליף אלל לאינו: יד) דברי קבלה וכן פסק רבינו חננאל וכתב ראי מהרה להרהרם כשרה חסיר: טו) חדרא גופא לא אכשרין אלל: טז) ולא היה סדר רב אשי למטרפה דהא כולוה ה' אית להו אלל דאי אפי' על השניה קאמר וכשרה:

רבינו גרשום

בכוע דלא אמרין נכיון כוע אחריי' אי דמו הנקבים אהדי אמרין לאחא שחיטה נכיון ותרא כשרה אבל אלוין לחומרא ואמרין קרוס שחיטה הוא: הני חרתי בועי דריאה דמייבי להדי כו' דאמרין כיון שפא י' נקב בניתים ילא אחי טרי לפותמי הנקב: ואי חרתי אונן וטרפה כלומר דאמרין נקב בניתים: כל הני חיוי ברייתא ה' אית להו וריא דאמר להני עיני ברייתא ה' אית להו: